

COVID-19-vaccinatie voor personen met een verstandelijke beperking woonachtig in een langdurige zorginstelling

De Gezondheidsraad (GR) heeft in [haar laatste advies over COVID-19-vaccinatie](#) aangegeven dat de ziektelast door COVID-19 afneemt en adviseert daarom selectiever de vaccinatie aan te bieden, waarbij de leeftijdsgrens voor gezonde personen omhooggaat naar 70 jaar en ouder. Naast leeftijd vormen onderliggende aandoeningen een risicofactor voor een ernstig verloop van COVID-19, met name bij personen van 50 jaar en ouder.

Voor personen die verblijven in instellingen voor langdurige zorg maakt de GR in haar advies een onderscheid tussen verpleeghuizen en andere vormen van langdurige zorg. De Gezondheidsraad heeft in haar advies aangegeven dat mensen in verpleeghuizen allemaal in aanmerking moeten blijven komen voor de COVID-19-vaccinatie. De zorgwaarde in verpleeghuizen kan hier als maatstaf worden gezien voor kwetsbaarheid en een hoog risico op een ernstig beloop van COVID-19. De Gezondheidsraad heeft aanbevolen om de indicatie voor COVID-19-vaccinatie bij bewoners van andere instellingen voor langdurige zorg aan te passen: bewoners komen in aanmerking voor vaccinatie als zij behoren tot de doelgroepen zoals die ook buiten de langdurige zorg zijn gedefinieerd:

- o.b.v. leeftijd (70+);
- met een medische indicatie zoals een verstandelijke beperking (en leeftijd 50+);
- of met een medisch hoog risico (bijvoorbeeld een ernstige afweerstoornis; voor een volledig overzicht zie de [LCI uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)).

Voor langdurige zorg voor mensen met een verstandelijke beperking geldt dat er een scala aan verschillende vormen van zorg bestaat, van woonvormen voor mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) met een beperkte zorgvraag tot aan zorg voor mensen met een ernstig meervoudige beperking (EMB) met een zeer hoge en intensieve zorgvraag. Ook zijn er woonvormen waarbij de meerderheid van de mensen volgens het advies op basis van de leeftijd en medische situatie in aanmerking zou komen voor vaccinatie, maar strikt genomen mogelijk niet iedereen. Dit levert een praktisch probleem op, omdat individuele indicatiestelling erg lastig en tijdrovend is en in de praktijk niet goed uitvoerbaar blijkt.

In samenspraak met de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en de Nederlandse Vereniging Artsen Verstandelijk Gehandicapten (NVAVG) is een praktische uitwerking van het Gezondheidsraadadvies over COVID-19-vaccinatie vastgesteld.

Voor woonlocaties waar mensen begeleiding en/of verzorging ontvangen vanwege een verstandelijke en/of lichamelijke beperking, gelden de volgende afspraken voor de najaarsronde van 2026:

- Op locaties waar somatische zorg wordt geboden aan mensen die, naast een verstandelijke beperking, ook een fysieke beperking hebben (bijvoorbeeld EMB), wordt tijdens de najaarsronde aan alle bewoners een COVID-19-vaccinatie aangeboden.
- Voor woonvormen waarbij een substantieel/groot deel of de meerderheid van de bewoners 50 jaar of ouder is, kan ervoor worden gekozen om aan alle bewoners een vaccinatie aan te bieden.
- Voor overige woonvormen wordt vaccinatie alleen geadviseerd voor:
 - mensen van 50 jaar of ouder,
 - mensen met ernstig overgewicht,
 - personen met het syndroom van Down,

- of een andere indicatie uit de medisch hoogrisicogroep (zie hiervoor [de LCI uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)).

Hier zullen dus de meeste mensen niet in aanmerking komen voor de vaccinatie en wordt deze niet aan alle bewoners aangeboden.

Op individuele basis kan de behandelend arts een patiënt adviseren om de COVID-19-vaccinatie te halen. Hiervoor kan contact worden opgenomen met de lokale GGD, of een afspraak gemaakt worden via planjeprik.nl of telefonisch via 0800-7070.